

Tabakat İlminin Önemi ve Mekhûl b. Ebû Müslim'in (öl. 112/730) Râvîlerinin Mertebelendirilmesi Örneği

Ahmet Cihangir

 <https://orcid.org/0000-0002-9145-7078> | [✉ a.cihangir68@gmail.com](mailto:a.cihangir68@gmail.com)

Doktora Öğrencisi, Yermük Üniversitesi, İrbid, Ürdün

Öz

Bu tebliğ, tabakat ilminin önemini ele alıp aynı hocadan rivayet eden ravilerin birbirine karşı üstünlüğü konusuna, İmam Mekhûl'den rivayet eden râviler özelinde odaklanır. Tabakat ilmi açısından ravi genel olarak sika, hafız, zabt sahibi olsa da sözgelimi bir hocasından rivayet ettiği hadislerde hocasıyla birlikteliğinin az olması sebebiyle o hocadan rivayet ettiği hadisler zayıf görülebildiği gibi, bu birlikteliğinin ve sohbetinin zamanı, hocanın ve öğrencinin aynı beldeden olup olmaması gibi nedenlerden de birbirlerine olan üstünlükleri değişebilmektedir. Bu durum konunun önemini öne çıkarmaktadır. Bu çalışma, aynı hocadan rivayet eden ravilerin birbirine karşı üstünlüğü meselesinin önemini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışmada konu; teracim-i mualleleri, tabakat, ricâl, cerhta'dîl ve ilel kitapları ele alınarak detaylı olarak incelenmiştir. Bu ravilerin mertebeleri, zikredilen edebî türlerden istifade edilerek ve ravilerin birbiriyle kıyaslanması yöntemiyle tayin edilmiştir. Bu çalışmanın neticesinde tabakat ilminin önemi ve faydaları hakkında şu kanaatlere ulaşılmıştır: Tabakat ilmi, râvîlerinin yaşadığı ve ilmi faaliyetlerini gerçekleştirdiği bölgelerin bilinmesini ve ismi, künyesi, lakabı ve nesebinin benzeştiği râvîlerin ayrımının yapılabilmesini sağlamaktadır. Buna ilaveten tabakat ilminin bize sağlamış olduğu bilgiler ışığında râvîlerin birbirleriyle likâsı veya aynı dönemde yaşayıp yaşamadıkları ve rihlelerinin bilgisi gibi veriler ışığında isnatlarındaki kopuklukların (irsâl ve inkitâ) keşfi ve müsned rivayetlerden ayrıştırılmasını kolaylaştırmaktadır. Özellikle şeyh-talebe ilişkisi noktasındaki ihtilaflarda, ravinin şeyhiyle sohbetinin vukuu ve onunla birlikteliğinin müddetinin tespitini ve bazı isimlerin bazı tabakalarda çok olup bazı tabakalarda az olması bilgisinin tespitine imkân tanımaktadır. Ayrıca tabakat ilminin zikretmiş olduğumuz bu faydaları bizlere bu ilmin diğer hadis ilimlerine veri sağladığını ve aralarındaki kuvvetli bağı göstermektedir. İmam Mekhûl'un râvîlerinin mertebelendirilmesi noktasında ise en güçlü (esbet) ravilerinin Süleyman b. Musa, Yezid b. Yezid, Alâ b. Hâris ve Zeyd b. Vâkıd, en zayıf ravilerinin ise İshâk b. Ebî Ferme, Abdulkuddûs b. Habib, Muaviye b. Yahya ve Abdurrahman b. Yezid b. Temim olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Hadis, Tabakat İlmi, Tabakat, Ravi, Mekhûl b. Ebû Müslim.

Etik Beyan	Bu çalışma, Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan "Tabakat İlminin Önemi ve Mekhûl b. Ebû Müslim'in (öl. 112/730) Râvîlerinin Mertebelendirilmesi Örneği" adlı tebliğin özetidir.
Türü	Bildiri Özeti
Geliş Tarihi	26.07.2023
Kabul Tarihi	07.08.2023
Yayın Tarihi	13.08.2023
Kategori	Sanat ve Beşeri Bilimler, Dini Araştırmalar, İlahiyat
Araştırma Alanı	Hadis
Sempozyum	:
Adı	3. Türkiye Sosyal Bilimler Sempzyumu
Web	https://sempozyum.okuokut.org/tsbs/article/view/556
Yer ve Tarih	Çevrim İçi - 26-31 Ağustos 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi; Oku Okut Derneği
Bildiri Oturum Bilgisi	20. Oturum - 30 Ağustos 2023 Çarşamba 13:00 - 14:10
Telif Hakkı	© 2023 Ahmet Cihangir. Yazar telif hakkını elinde tutarak yayıncıya uygun lisans ile yayım izni vermiştir.
Lisans	
Yayıncı	Oku Okut Yayınları
Kaynak Gösterimi	Cihangir, Ahmet. "Tabakat İlminin Önemi ve Mekhûl b. Ebû Müslim'in (öl. 112/730) Râvîlerinin Mertebelendirilmesi Örneği". <i>TSBS Bildiriler Dergisi</i> 3 (2023), 281-284. https://doi.org/10.55709/TSBSBildirilerDergisi.556

The Importance of Science of Tabaqat and the Example of Classification the Narrators of Makḥūl b. Abū Muslim (d. 112/730)

Ahmet Cihangir

 <https://orcid.org/0000-0002-9145-7078> | a.cihangir68@gmail.com

Ph.D. Student, Yarmouk University, Irbid, Jordan

Abstract

This paper deals with the importance of the science of tabaqat and examines on the superiority of the narrators who narrated from the same teacher over each other. It also envisages to determine the degrees of the narrators who narrated from Imām Makḥūl in terms of justice and ḡabt and to determine their rank in terms of their narrations from him. In addition, in terms of the science of tabaqat, although the narrator generally has thiqa, ḡāfīz, and who has ḡabt, for example, the hadiths he narrated from one of his masters can be seen as weak due to the lack of association with his master. Their advantages over each other may vary. This situation highlights the importance of the problem. This paper aims to reveal the importance and benefits of the science of tabaqat and the importance of the superiority of the narrators who narrated from the same teacher over each other. In addition, it is aimed to classify Imām Makḥūl's narrators from the strongest to the weakest. In this study, the importance and benefits of the science of tabaqat with the inductive method, the translations of Makḥūl's narrators, and the books of, the otobiographies, 'ilm al-rijal, al-jarḡ-al-ta'dil and 'ilal al-ḡadīth hidden defects of hadith, which declare the illegitimate narrations, are examined in detail. The ranks of these narrators were determined by making use of the mentioned literary genres and by comparing the narrators with each other. As a result of this study, the following conclusions were reached about the importance and benefits of the science of tabaqat; Tabaqat science ensures that the regions where the narrators live and carry out their scientific activities can be known and that it is possible to distinguish the narrators with similar names, identifiers, nicknames and lineages. In addition to that, in the light of the information provided by the science of tabaqat, it facilitates the discovery of the disconnections in their attributions (irsal and inḡīṭa') and their separation from the musnad narrations, in the light of data such as the relationship of the narrators with each other or whether they lived in the same period and the knowledge of their morals. Especially in disputes regarding the shaykh - student relationship, it allows to determine the occurrence of the narrator's conversation with his shaykh and the duration of his association with him, and the fact that some names are abundant in some tabaqa but less in some tabaqa. In addition, these benefits of the science of tabaqat, which we have mentioned, allow us to use this science to other ḡadīth sciences, shows how much data they provide and the strong connection between them. The point of ranking the narrators of Imam Makḥūl, the most powerful narrators were Sulaymān b. Mūsā, Yazīd b. Yazīd, 'Alā' b. Ḥarīth and Zayd b. Waḡīd, the weakest narrator,

whom he is worthy of, are Ishāq b. Abū Farwa, ‘Abd al-Quddūs b. Ḥabīb, Mu‘āwiya b. Yaḥyā and ‘Abd al-Raḥmān b. Yazīd b. Tamīm were detected.

Keywords

Ḥadīth, Science of Tabaqat, Tabaqat, Narrator, Makḥūl b. Abū Muslim.

Ethical Statement	This paper is a summary of the study titled “The Importance of Science of Tabaqat and the Example of Classification the Narrators of Makḥūl b. Abū Muslim (d. 112/730)” presented at the Turkish Symposium of Social Science.
Type	Conference Proceeding
Received	2023-07-26
Accepted	2023-08-07
Published	2023-08-13
Category	Art & Humanities, Religion & Theology
Research Area	Religious Studies, Hadith
Conference	:
Title	3rd Turkish Symposium of Social Sciences
Web	https://sempozyum.okuokut.org/tsbs/article/view/556
Location & Date	Online - 26-31 August 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt University; Oku Okut Association
Proceeding Session	Session 20 - August 30, 2023, Wednesday 13:00 - 14:10
Copyright	© 2023 Ahmet Cihangir. The author retains the copyright and provides the publisher with a proper license to publish.
License	
Publisher	Oku Okut Press
Citation	Cihangir, Ahmet. “The Importance of Science of Tabaqat and the Example of Classification the Narrators of Makḥūl b. Abū Muslim (d. 112/730)”. <i>TSBS Proceedings Journal</i> 3 (2023), 281-284. https://doi.org/10.55709/TSBSBildirilerDergisi.556